

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **T. V.**, zastoupen JUDr. Petrem Bauerem, advokátem se sídlem Jinonická 804/80, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2022, č. j. KUJCK-81846/2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 8. 2022, č. j. 61 A 15/2022-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Městský úřad Trhové Sviny rozhodnutím ze dne 8. 11. 2021 odňal žalobci řidičské oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. a) č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), a to z důvodu, že není schopen řídit osobní automobily, jak vyplynulo z informace MUDr. K., lékařky neurologického oddělení Nemocnice České Budějovice. Žalobce se pak ve lhůtě stanovené správním orgánem (365 dnů) nepodrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti, správní orgán

vycházel proto z lékařské zprávy MUDr. K. a shledal žalobce zdravotně nezpůsobilým. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce nepodal.

[2] Dne 19. 5. 2022 žalobce požádal o obnovu řízení. Uvedl, že disponuje zprávou Nemocnice Na Homolce, podle které je způsobilý řídit motorová vozidla, a správní orgán I. stupně tedy vyšel z nesprávného skutkového stavu. Jednalo se o propouštěcí zprávu neurologického oddělení Nemocnice Na Homolce, kde byl hospitalizován od 27. 4. 2022 do 4. 5. 2022. Ze zprávy plyne, že vzhledem k popisu incidentu, který se žalobci přihodil v srpnu 2020, bylo podezření na epilepsii zcela adekvátní, nicméně žalobce epilepsií s vysokou pravděpodobností netrpěl a netrpí. Je tedy způsobilý řídit motorová vozidla.

[3] Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2022 správní orgán I. stupně žádost žalobce o obnovu řízení zamítl z důvodu nenaplnění podmínek stanovených pro obnovu řízení v § 100 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a toto rozhodnutí potvrdil.

[5] Žalobou podanou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného; soud ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Předně se obecně zabýval jednotlivými podmínkami obnovy řízení. Dospěl však k závěru, že žalobce nepředložil důkaz či potvrzení skutečnosti, které bez své viny nemohl uplatnit v původním řízení. Správní orgán I. stupně totiž žalobci uložil povinnost k podrobení se lékařskému posouzení, na základě kterého si byl žalobce povinen opatřit důkaz o svém zdravotním stavu; ten tak však neučinil. Správní orgán I. stupně tak nemohl rozhodnout jinak, než že žalobci odebral řidičské oprávnění.

[6] Dle soudu tak žalobce zcela jednoznačně měl možnost předložit potřebné důkazy již v řízení před správním orgánem I. stupně, ale případně i v řízení odvolacím, pokud by odvolání vůbec podal. Neuvedl přitom žádný důvod, pro který zůstal v řízení o odnětí řidičského oprávnění nečinný. Jelikož žalobce ve stanovené lhůtě nesplnil uloženou povinnost, aniž své jednání relevantně zdůvodnil, jednalo se výhradně o jeho rozhodnutí, a musel proto nést i jeho důsledky.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Nesouhlasil s hodnocením krajského soudu ohledně nenaplnění podmínek pro obnovu řízení. Předně namítl, že až krajský soud se zabýval rozborem naplnění podmínek obnovy řízení. Dle stěžovatele však nahodile spojoval důvody pro obnovu řízení. Dále zdůraznil, že důkaz, na základě kterého mu bylo odňato řidičské oprávnění, se ukázal být nepravdivý. To považuje za důvod pro obnovu řízení. V rámci žádosti o obnovu doložil,

pokračování

že tvrzenou epilepsií netrpí a nikdy netrpěl. Tuto skutečnost však nemohl v řízení (ani odvolacím) uplatnit, jelikož vyplynula až po rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[9] Dále namítal, že mu nebylo doručeno rozhodnutí o odebrání řidičského oprávnění. Napadené rozhodnutí i napadený rozsudek krajského soudu pak stěžovatel považuje za přepjatý formalismus, neboť v jeho případě došlo odnětím řidičského oprávnění k zjevné nespravedlnosti.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu.

[11] V replice stěžovatel setrval na své argumentaci uvedené v kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Shledal, že rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný, neboť splňuje požadavky judikatury kladené na odůvodnění soudního rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, případně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75). Z rozsudku je patrné, jak soud o návrhu rozhodl, jaké důvody jej k tomu vedly a na jakých úvahách založil své závěry. Rozsudek krajského soudu není ani vnitřně rozporný.

[15] Na úvod Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem přezkumu v nyní souzené věci je napadené rozhodnutí o nepovolení obnovy řízení. Soud proto může přezkoumávat pouze naplnění podmínek, za nichž bylo možné povolit obnovu řízení.

[16] Podle § 100 odst. 1 správního řádu, „[ř]ízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže

- a. vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo
- b. bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.“

[17] V případě obnovy řízení se tedy jedná o mimořádný opravný prostředek. Obnova řízení je určena primárně k nápravě skutkových nesprávností. K nápravě právních omylů a vad slouží institut přezkumného řízení. Podstatným rysem obnovy řízení je to, že umožňuje z důvodu skutkových nesprávností zjištěných až po právní moci rozhodnutí znovu rozhodnout ve věci samé a prolomit tak překážku věci rozhodnuté. Aby k obnově řízení mohl správní orgán přistoupit, musí být naplněny podmínky, jež jsou vyžadovány zákonem (§ 100 správního řádu).

[18] V řízení o povolení obnovy se nepřezkoumává zákonnost a odůvodněnost původního rozhodnutí, ale posuzuje se otázka, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé ve spojení s důkazy již provedenými mohou odůvodnit jiné, účastníkovi příznivější rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno (srov. nález ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. III. ÚS 3386/09).

[19] Správní orgán je povinen vždy nejdříve zkoumat, zda jsou splněny zákonné podmínky pro obnovení řízení. Těmi jsou následující: 1) musí být uplatněny dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení; 2) účastník, jemuž jsou ku prospěchu, je nemohl v původním řízení uplatnit; 3) tyto důkazy a skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Jestliže by nebyla splněna některá z těchto tří podmínek, není správní orgán již povinen nic dalšího zkoumat a návrh na povolení obnovy řízení zamítne (viz rozsudek ze dne 20. 5. 2010, č. j. 2 As 22/2009- 83).

[20] Druhá z uvedených podmínek se vztahuje také na důvod obnovy řízení spočívající v tom, že se provedené důkazy ukázaly nepravdivými (viz rozsudek ze dne 2. 12. 2021, č. j. 4 As 135/2021-50).

[21] Spornou otázkou v nyní souzeném případě je naplnění právě druhé podmínky pro povolení obnovy řízení, tedy zda účastník, jemuž je nová skutečnost ku prospěchu, ji nemohl v původním řízení uplatnit. Stěžovatel jako nový důkaz označil lékařskou zprávu, dle které s vysokou pravděpodobností netrpěl a netrpí epilepsií, a je tedy způsobilý řídit motorová vozidla.

[22] Podle § 96 odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že „[p]říslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel“.

[23] Podle odst. 4 téhož ustanovení je „[d]ržitel řidičského oprávnění povinen podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní“.

pokračování

[24] Nevyhovění takto stanovené povinnosti bez závažného důvodu má pak za následek, že se držitel řidičského oprávnění považuje „za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel“ (§ 96 odst. 5 zákona o silničním provozu).

[25] Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě řízení o odnětí řidičského oprávnění, nařídí správní orgán jeho držiteli podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti, vyjdou-li najevo okolnosti nasvědčující tomu, že je zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

[26] Správní orgán I. stupně uložil stěžovateli dne 23. 10. 2020 povinnost podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve lhůtě 365 dnů; zároveň mu nařídil, aby se do doby vyšetření zdravotní způsobilosti zdržel řízení motorových vozidel. Toto rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno do vlastních rukou, prokazatelně tedy věděl, že se musel podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti; také si musel být vědom pozastavení svého řidičského oprávnění.

[27] Stěžovatel byl proto povinen opatřit si důkaz o svém zdravotním stavu, aby prokázal svou způsobilost k řízení motorových vozidel. Nicméně tak neučinil, ačkoliv mu k tomu správní orgán I. stupně poskytl vskutku dostatečnou lhůtu, ve které mohl podstoupit důkladná a komplexní vyšetření.

[28] Pro posouzení druhé podmínky pro povolení obnovy řízení je tak důležité hodnotit, zda mohl stěžovatel uplatnit důkazy rozporující jeho zdravotní stav zjištěný vyšetřením MUDr. Kozákové (tedy že není schopen řídit motorová vozidla) a předložit je již v řízení před správní orgánem o odnětí řidičského oprávnění.

[29] Nejvyšší správní soud se v posouzení této podmínky zcela shoduje se závěrem krajského soudu. Jelikož se stěžovatel ve stanovené lhůtě nepodrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti, vycházel správní orgán I. stupně při posouzení jeho způsobilosti pouze z lékařského posouzení MUDr. K.. Byl to totiž stěžovatel, kdo měl povinnost podrobit se posouzení jeho zdravotní způsobilosti, ale neučinil tak.

[30] Kasační soud proto konstatuje, že stěžovatel nesplnil druhou podmínku pro povolení obnovy řízení, neuplatnění nově tvrzených skutečností a předkládaného důkazu v původním řízení je totiž výhradně důsledkem stěžovatelova vlastního jednání. Měl možnost se podrobit vyšetření v dostatečně dlouhé lhůtě, kterou k tomu stanovil správní orgán I. stupně. Mohl tak potvrdit svůj zdravotní stav a vyvrátit závěry uvedené ve zdravotní zprávě MUDr. K.. Protože tak neučinil (zcela rezignoval na výzvu správního orgánu), nelze k takovému novému důkazu v řízení o povolení obnovy řízení přihlížet. Pouze stěžovatelovým přičiněním vycházel správní orgán I. stupně z lékařské zprávy MUDr. K.. Tu navíc nelze *a priori* označit za nesprávnou, jak plyne z propouštěcí zprávy předložené stěžovatelem v žádosti o obnovu řízení. Je také nutné upozornit na to, že stěžovatel ani neuvedl žádný důvod, pro který zůstal v řízení o odnětí řidičského

oprávnění nečinný, či zda mu ve vyšetření bránila nějaká jiná okolnost, ke které by správní orgány mohly přihlížet.

[31] Shodně s krajským soudem také Nejvyšší správní soud podotýká, že smyslem a účelem obnovy řízení není poskytnout účastníkovi řízení možnost „dohánět“ chybějící aktivitu v původním řízení. Taktéž kasační soud neshledal v postupu správních orgánů ani krajského soudu přepjatý formalismus, který by vedl ke zjevné nespravedlnosti. Stěžovatel pouze svým přístupem a pasivitou v řízení přispěl k tomu, že mu bylo řídičské oprávnění odňato. Formou obnovy řízení nelze tuto jeho neaktivitu odstranit. Pouze na okraj kasační soud dodává, že je mu známa skutečnost, že stěžovatel již požádal o vrácení řídičského oprávnění. Stěžovatel také soudu předložil aktuální zdravotní posudek, k němu však Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému nepřihlédl.

[32] Námitkou nesprávného doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v řízení o odnětí řídičského oprávnění se Nejvyšší správní soud nezabýval. Otázka řádného doručení rozhodnutí o odnětí řídičského oprávnění není předmětem nyní souzené věci; tou je pouze splnění podmínek pro povolení obnovy řízení, mezi které otázka doručení rozhodnutí v původním řízení nespadá. Nadto tuto námitku stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem; taková kasační námitka je ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[33] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[34] Zároveň soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu